

VVZ KEKEC GROSUPLJE
Trubarjeva 15
1290 Grosuplje

Naslov prispevka: Spodbujanje radovednosti in sodelovalnega učenja pri predšolskih otrocih

Datum:	februar 2011
Naslov teme, projekta:	MED, RAKETA
Starost otrok:	3-4 let
Vzgojiteljica:	Petra Bor

1. ISSA pedagoško področje kakovosti, v katerega sodi primer dobre prakse:

5. STRATEGIJE POUČEVANJA

Načelo 5.3

Pedagog pri oblikovanju dejavnosti upošteva otrokove izkušnje in kompetence ter tako podpira in spodbuja nadaljnji razvoj in učenje.

2. Opredelitev področja:

To je primer dobre prakse, ker sva s pomočnico izpolnili vse štiri indikatorje. Povezali sva aktualne dogodke z vsakdanjem življenjem, omogočali sva nadgradnjo otrok glede na njihov napredek in potrebe, spodbujali sva jih k postavljanju ciljev in refleksijo, upoštevali sva otrokove predhodne izkušnje in jih spodbujali k povezanosti le teh v vsakdanjem življenju.

3. Spremembe po dejavnosti/aktivnosti pri otrocih/starših/kolegih:

Otroci so bili po dejavnostih radovedni in notranje motivirani za nadgradnjo skupnega znanja; če so prej individualno risali svoje načrte raket ali z medom preizkušali okus čaja, so sedaj združili svoje pridobljeno znanje, sprejemali skupne odločitve, prevzemali vodstvene položaje, poročali o svojih dosežkih drugim otrokom in drugim odraslim, na lastno pobudo so se pogovarjali o svojih dosežkih, rezultatih pa tudi o posledicah, vzrokih, predvidevanjih. Postavljali so si skupne cilje, jih skušali s pomočjo odraslih uresničevati in se učili ob poskusih in napakah. Znajo si postavljati vprašanja in iščejo odgovore drug od drugega, v literaturi, bližnjih odraslih, internetu. S svojo aktivnostjo so kazali zanimanje in vedoželjnost. Pokazali so se boljši odnosi med otroki, več sodelovanja, upoštevanja mnenj tudi na drugih področjih, otroci so podajali bolj zanimive zamisli, pohvalili so drug drugega, pa tudi pozitivno kritizirali. Veselili so se uspešno končanega projekta, razvijali so vsak svojo in tudi skupinsko samopodobo, saj je vsak opravil zadolžitev, ki jo je zmožel in bil pri tem uspešen.

Spodbujali sva jih v vseh fazah načrtovanja, jim nudili občutek pomembnosti, samostojnosti in inovativnosti, pa vendar hkrati krepili skupinsko delo in sprejemali vsako otrokovo pobudo, jo zapisali, narisali, prebrali na glas in ji tako dali vrednost. Uporabljali sva strategije, metode aktivnega učenja, pobudo posameznika, skupine, spodbujali svojo in otrokovo inovativnost in pri tem tudi sami ogromno osebno napredovali in bili hkrati zato motivirani.

Starši so bili vsakodnevno seznanjeni z dejavnostmi v naši skupini preko oglasne deske s fotografijami dejavnosti in kratkih pogovorih ob prihodu ali odhodu otroka. Zanimal jih je predvsem napredek otrok pri poizkusih z medom in pri sami izdelavi rakete. Tu se mi zdi predvsem ključna seznanitev staršev z dogajanjem v skupini, ko si lahko preberejo »Kaj delamo?« in »Kako nam lahko pomagate?«. Nekateri starši so izrazili željo, da jim dejavnosti pošiljamo po elektronski pošti in res smo ugotovili, da je sodelovanje zato boljše.

Odziv družin je boljši, ko starši vedo o čem se pogovarjamo, ko otroci o tem pripovedujejo doma in še doma želijo reševati probleme, ki si jih zastavljamo v vrtcu. Starši radi sodelujejo z nami, prihajajo v skupino, nekateri tudi zjutraj pred službo in si ogledujejo naš napredek (razstava načrtov raket, rakete, ...).

Na aktivih smo izmenjavale svoja strokovna znanja, mnenja glede na standard 5.3. Sodelavke so kazale zanimanje pri prepletanju dveh na videz različnih tem, ki nam jih je uspelo povezati, nekatere so spremljale kolegialno hospitacijo, kjer so opazile, da otroci glede na lastne želje in pobude iščejo sredstva iz svojega okolja, to je iz kotičkov in iščejo s tem nove, svoje in skupne rešitve problemov.

4. Namen in cilji pri pripravi, razvoju in izvedbi:

Želeli sva zagotoviti aktivno vključenost otrok, spodbujati radovednost, kritično mišljenje, raziskovanje in sodelovalno učenje. Otroci so imeli možnost izražanja svojega mnenja, stališča, samostojnega odločanja in spoštovanja drug drugega. To nam je uspelo pri pripravi, razvoju dejavnosti, izvedbi in pri sami uporabi.

5. Strategija za doseganje ciljev: Opreделите, pojasnite namen in cilje, ki ste jih zasledovali pri pripravi, razvoju in izvedbi.

Vsak cilj, ki si ga zastavimo lahko uresničimo z dejavnostmi, ki izhajajo na pobudo otrok, tako sva povezovali aktualne dogodke, kot so razmišljanja na otrokovo vprašanje »Kako bi pregnali mraz?« z odgovori, ki smo jih dobili v nevihti idej in so bili hkrati njihove rešitve. Najin namen je bil, da otroci osvojijo sam proces oz. celoto interakcij in izkušenj iz katerih se preko igre, ter svojih in prijateljevih spoznanj učijo. Pri tem otrok razume svoje dojetje sveta, spozna kaj razmišlja njegov prijatelj, celotna skupina, njegova družina, prijateljeva družina in s tem razvija družbenost in hkrati individualnost. Otroci so na podlagi teh izkušenj lahko nadgrajevali svoje znanje, saj se je mreža znanja širila in kopičila z vsako novo informacijo in je bila odvisna od njihovega osebnega in skupnega napredka. Postavljanje ciljev je potekalo od individualnega (primer iz prakse: »Izdelal bom raketo iz te škatle, vanjo bom natočil vodo, da bo poletela,« in refleksija » Škatla se je zmočila, ni mi všeč, ker moja raketa ni letela, poskusil bom kaj drugega.«) do skupinskega in skupnega, ko smo skupaj s staršem izdelali načrt za veliko raketo in se kasneje z njo igrali in jo preizkušali, pri tem pa uporabljali predhodne individualne izkušnje in jih povezovali v vsakdanje življenje, ko smo povabili astronave (otroke) na čaj z medom. Pri sami izvedbi je bil naš cilj izdelati nekaj, na

kar bo otrok ponosen, da bo užival v raziskovanju materialov, se s svojim izdelkom igral, ga dopolnjeval, gradil na izboljšavah, se odzival na spremembe in bil neke vrste inovator.

6. Refleksija

Izkušnja podariti čas za izvedbo in zaupati otroku, ko je predlagal svojo rešitev problema in mu je bilo to dovoljeno, je bila zame čudovito doživetje, ko otrok občuti, da je njegovo mnenje, mišljenje upoštevano in ima pri tem možnost delati napake in jih popravljati, izboljševati. Spodbujala sem lastno radovednost in hkrati sodelovalno učenje z otroki, ko sem dopuščala drugačne rešitve in s tem dala težo na sam proces, saj ni pomemben končni izdelek, ki bi šel na razstavo, temveč učinek samega nadgrajevanja ali pa samo nadaljnjega raziskovanja.

Primer: Ko smo se pogovarjali o medu, so otroci prišli na idejo, da bi skuhal čaj. Na vprašanje: «Kaj misliš, kako bi naredili čaj?», so otroci odgovorili, da z limono, vodo in moko. To smo zapisali, odšli h kuharici po potrebne sestavine in raziskovali. Šele v petih dneh smo na podlagi prejšnjih izkušenj, posvetovanj s starši in otroki, ter kuharico, skuhal čaj in to ponavljali dokler niso še v naslednjih dneh izživeli in večkrat podoživeli dejavnosti.

Zaupala sem jim rešitve problemov, saj otroci, ki čutijo, da so njihove ideje sprejete, kjer se ideje trudimo uresničiti, s sodelovanjem celo izboljšati, se bodo še odzivali in podajali lastno mišljenje, radi bodo sodelovali drug z drugim in ob tem uživali. Otroci pri tem pridobijo vrednote vseživljenjskega učenja, ko jim ni težko ne prositi za pomoč, niti jo nuditi, znajo aktivno poiskati odgovore na svoja vprašanja, znajo si jih postavljati in jih realizirati. Otroci pri tem postanejo inovativni in odprti za svoje in druge ideje, znajo pohvaliti drug drugega, ga pokritizirati, uživati v lastni hvali in sprejeti dobronamerno kritiko.

Učinki mojih dejanj so vidni na otrocih, vedo da jih čas ne priganja, da ga imajo dovolj za realizacijo svojih idej, ciljev.

Všeč mi je bilo, da smo vplekli v izkušnjo še druge odrasle. Na hodniku me je sodelavka vprašala, če so otroci že ugotovili, kako se skuha čaj, zanimala so jih rešitve problema, tudi sama sem premišljevala in predvidevala njihove naslednje korake, pa so me velikokrat presenetili na svoj inovativen način. Moja prva reakcija pa je bilo pravzaprav prepričanje, da otroci zagotovo vedo kako se skuha čaj, saj sem predvidevala, da je to del njihove družinske rutine. Kasneje so starši pripovedovali, da so otroci želeli sodelovati pri tem opravilu.

Moja temeljna spoznanja so, da je potrebno otroku dovoliti biti radoveden, radovednost spodbujati z aktualnimi dogodki v skupini, jim nuditi toliko časa, kolikor ga potrebujejo, da izživijo svoje potrebe po dejavnosti, jim zaupati pri reševanju problemov in njihovi nadgradnji, jih motivirati k postavljanju ciljev in odzivov nanje, ter povezati vse skupaj v neko celoto, ki jo začutijo sami otroci.

V prihodnosti se bom še vedno trudila prisluhniti vsakemu posamezniku in hkrati celotni skupini, izhajala bom iz preprostih, mogoče na videz vsakodnevnih dejavnosti, ki pa so za otroka zelo pomembni, morda na videz blizu a hkrati daleč, kot je kuhanje čaja, ki je sedaj na podlagi naših izkušenj čisto preprosto opravilo.